

10 וזו ואלו מלבד הקדושה הנה, הנשעך במדרגותיו כפי מדרגות
 קדשת הימים. יש עוד ענינים פרטיים, קצתים לכל זמן
 מזמנים אלה כפי ענינו; ויש כלם הוא סדר שפירק
 החכמה העליונה, שכל תקון שנתקן ואור גדול שהאיר בזמן
 5 המזמנים, בשבט תקופת הזמן ההוא, יאיר עלינו אור בעין
 האור הראשון, ותחדש חולדת התקון ההוא במי שקבלו.
 והנה על פי זה נצטרנו בנת הפסח, בכל הענינים
 שנצטרנו, לזכר וציאת מצרים; כי בהיות התקון ההוא תקון
 גדול מאד שנתקנו בו, וכמו שזכרנו למעלה, הקבש שבשוב
 10 תקופת הזמן ההוא יאיר עלינו אור מעין האור שהאיר אז,
 ותחדש בנו חולדת אותו התקון, ועל כן נתחבנו באותם
 הענינים קדם.

דבר ה' אלהים אל עמו

2 (ב) הבעה"ט פ' גלבים כתב רמז על חודש סנו
 מר"מ הפסוק ומל ה' אלהיך יאח
 לנבך ואלה ילכב ורמך רמ' אלול לכך נהגו וכו'
 וכחב וכן לולא האמנתי וגו' לולא אומותם אלול שמאלול
 5 ואליך חרדתי לנגד ה' ע"ש. ונרמז בפסוק ומל לרמז
 שבחודש אלול הוא זמן התשובה ובמדרגותיו ויעדי ה'
 אלהיך ית טפשות לכך וכו'. וכן בחיבת לולא. רמזו
 אומותם אלול שאז הזמן לתקן מעשיו כדי שלא יגרום
 החטא כמו שנדרש מפסוק זה בנמ' (ברכות ד').
 10 וזה כונת הבעה"ט שכתב שמאלול ואליך חרדתי נגד
 ה' שזה נרמז בלולא כאמור. ומטעם זה אומרים
 מומזר הזה בחודש אלול מפני שמוזר בו פסוק זה.
 שמתעטט בנדרש (ויק"ר פ' כ"א) אורי ברה"י וישטי
 ביהכ"ס לא היו לריבין לאומרו רק ברה"י ויהכ"ס.
 15 רק מפני שבו נרמז שבאלול לריד לתקן מעשיו שלא
 יגרום החטא. שמר"ח ואליך מחמילין ימי רלון שאז
 עלה משרעה לקבל לוחות אחרונות וכוכל בטו"ח
 (פ' מקפ"ח) מסכר"ח

פ"י פ"ג פ"ג

הרכות ראש השנה

3 (א) תנאי בפרקי ר"א כר"ח ארול אכר הקב"ה לבטה עלה
 אלי ההרה שאז עלה לקבל לוחות אחרונות והעכירו
 שופר ככתנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר ע"ב והקב"ה
 נתעלה באותו שופר שנאמר (תהלים ס"ו) עלה אלהים בתרועה
 5 ונו' (ב) לכן התקינו ה"ל שיהו תוקעין ב"ח אלול בכל שנה ושנה
 (ג) וכל החדש כדי לחזור ישראל שיעשו תשובה (ד) וכל
 (עכוס ג') אם יתקע שופר בעיר ונו' וכדי לערכב השטן וכן נהגין
 (א) באיכנו לתקוע בכל בוקר וערב אחר התפלה ויש מי שסרכין
 סליתות ותחנונים כר"ח אלול ואליך

א"ח אלו ח"י

4 ולפי סדר עולם
 נמו כן הוא דחניא בסדר עולם נמלא
 פלגה בו בסיון וירד ב"ז בתמוז
 ושבר הלוחות וב"ח בתמוז עלה ובקש
 כרחמים עליהם שנאמר והאנשל לפני
 ה' מ' יום ונו' וככ"ט באב נתגלה
 המקום וירד משה לשבול הלוחות
 ועשה עוד מ' יום מל' באב עד י'
 בחשבו ונחלה המקום וירד משה
 10 ש"ב' בחשבו והלוחות נירו בלותו יום
 נחלה המקום לישראל שנאמר ויחמר
 ה' סלחתי כדנכך לסיך סליחה
 וכפרה הוא לנורו

א"ח אלו ח"י

5 כלל קלח דין ימי הסליחות וערב ראש השנה
 באהבת הקב"ה את עמו ישראל, הרבה להטיב אותנו וצונו לשוב לכל עת
 שנחמא. ואף שהתשובה טובה בכל עת, מ"מ חודש אלול הוא מוכרח ומוכן יותר
 5 שמקובל תשובתו משאר ימות השנה, לפי שימים אלו הם ימי רצון מעת נבחרנו לעם
 שכשחמא ישראל בעגל ובשחברו הלוחות ב"ז בתמוז וזה"ל עלה משה בהר והתפלל
 ונאמר לו הקב"ה מסל לך ונתרצה ליתן לו לוחות שניות, ואז עלה ברי"ח אלול ונשתחה
 10 ויש עוד י"ב שהיה גמר כפרה, ואיחא בתנא דבי אליהו, ישראל היו נוהגים כל אותם
 הימים צום ותענית ויום אחרון שבו כלם דהיינו בעשרה בתשרי גורו תענית ולנו בתענית,
 ולפיכך נקבע אהלו יום דהיינו יום הכפורים לכפרה לעולם, ולפי שהיו ימים אלו ימי
 רצון מאד, לכן בכל שנה ושנה מתעורר עוד הרחמים למעלה והם ימירצון, ולפי שכשעלה
 15 משה תקע בשופר במחנה להודיע לישראל שלא יטעו עוד, לכן גם אנחנו נוהגים לתקוע
 בשופר בכל יום מר"ח אלול, ותוקעין בכל החודש חוץ עריה, כדי להפסיק בין תקיעת
 רשות לחובה, ויש מקומות שחוקעין גם במנחה. ויש מחמילין מיום א' דר"ח, ויש מיום
 ב', ועיקר התקיעות הוא לעורר לב העם ולהחריד לבוהם שיעוררו לבוהם לחשובה,
 כי כן טבע קול השופר להחריד, כמשיכ אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, וחייב
 15 כל אדם עכ"פ להבין את עצמו ליום שיכנס למשפט לפני ה' ברה"י ליום קודם בחשובה
 וחפלה, ויתן כל לבו רק בעבודת ה', ונתנו רמז לזה, אני לדודי ודודי לי ר"ח אלול,
 ולכן ירבה בכל החודש בחשובה וחפלה וצדקה

ח"י א"ח אלו ח"י

6 תקיעת השופר קודם לניתנת הלוחות השניות לימד אותנו שאין לנו
 ארבעים ימים קודם מתן התורה, אלא צריך לבדוק ולהשגיח על המעשים,
 ולהיות ראויים למתן תורה, וכך בכל אלול, בשעת תקיעת השופר, אנו צריכים
 להתעורר ולבדוק את עצמנו. בשעת תקיעת השופר צריך להתחדש אצלנו
 וזכרון חרדת הדין שהיה בזמן ניתנת הלוחות השניות. יש צורך בחרדת הדין,
 מפני שהחרדה היא חלק מקבלת התורה בטהרה.

א"ח אלו ח"י

7 סוד התפילות ושרש העבודה הקמיה הוא שיתקבר
 ויתחמא אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים
 מקטו ומגמחו בקל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה
 שחורונו נתקמנו ז"ל הוא, שהאדם לא נקרא אלא להחצו
 5 על ה' ולקנות מזיו שכינתו שנהו הפענוג האמתי והעדין
 הגדול מקל העדוים שיוכלים להמציא. ומקום העדין הנה
 באמת הוא העולם הקא, כי הוא הנקרא בתקנה המצטרקת
 דבר הנה. אך הדרך כדי להגיע אל מחוז הפענוג זה הוא
 10 זה העולם, והוא מה שאמרו וקרונום לזכרה ואמרו ח' העולם
 הנה זומה לפרודור בפני העולם הקא. והאמצעים המגיעים
 אל האדם למקלית הנה, הם המצוה אשר צנונו עליהן האל
 יתברך שמו. ומקום עשיית המצוה הוא רק העולם הנה. על
 כן הושם האדם בנה העולם בתחלה כדי שיעל ודי האמצעים
 15 האלה המזדמנים לו כאן יוכל להגיע אל המקום אשר הובן
 לו, שהוא העולם הקא. לריוח שם. בשבט אשר קנה לו על
 ידי האמצעים אלה.

8 החכמים זכרונום לברכה, אמרו (נבא כהלא ע"ה ז),
 על כן יאמרו המושלים בואו חשבון (במזכר כל ז'), המושלים - אלו
 המושלים ביצרים, בואו חשבון - בואו ונחשוב חשבוננו של עולם. כי
 5 כי שאינו מושל ביצרו, לא ישים עצמו לזה לעולם, אך המושלים ביצרים
 הם יעשו את הדבר הזה, וילמדוהו לאחרים לעשות אותו. הלא האדם
 ריב שנות ימיו עומד לחשוב חשבונה עסקי, עסקי חיי שעה, ולמה לא
 ישים אל לבבו אפילו שעה אחת גם לזאת לחשוב מחשבת ממש! מה
 הוא? ולמה בא לעולם? או מה יבגשק פסנו מלך-בלבי-המלכים הקדוש-
 10 ב"ד-הוא? ומה יהיה סוף כל עניניו? וזה היא התרופה היותר גדולה
 והוקה שחובל להמציא נגד היצר, והיא קלה, ופעולתה גדולה, זפריה
 רב שיעמוד האדם בכל יום לפחות שעה אחת פנוי משאר כל המחשבות
 לחשוב רק על הענין הזה שאמרו. ויבקש בלבבו, מה עשו הראשונים
 אבות העולם שכך חשק ה' בהם? מה עשה משה רבינו עליו השלום?
 מה עשה דוד משיח ה', וכל הנדולים אשר היו לפניו?

א"ח אלו ח"י

א"ח אלו ח"י